

din, jotka joka hetki kauhulla odottavat rakkaimpiensa kuolonsanoman. Sen, ennen pienen kirkasilmäisen kultakutrinen, joka oli kaikkein kaikessa... koko elämässä... päivät mielessä... yöt unelmissa... jota hän ei mistään hinnasta olisi tahtonut synnyttää ja kasvattaa murhaajaksi. Ja nyt hän on pakotettu murhaamaan ja itse tullut murhatuksi. Niin! Äidit myös tietävät mitä on sota.

Työväenluokka, jolta riihätetään rippekin niistä oikeuksista, joita se on vuosikymmenten taistelulla voittanut, allelletään sietämättömään orjuuteen. Sitä vaatii maan edut nukka. Se on työväenluokka, joka joutuu maksamaan sodankustannukset rahansa ja ihmiselämänsä.

Mutta mitä se siitä hyötyy? Ken miltaan äitien, leskien ja orpojen kärsimykset ja kyynelvet? Ken laskee ne uhrit, jotka nähtävät taisteluterrellen alkupojella? Hän tietää mitä on sota.

Käsittelemättömät ovat ne numerot, joissa sotamallioonnat lasketaan. Käsittelemättömät on myös se hävityksen summa, jonka sota mukanaan tuo. Sota on murhaa, laittomuutta, kärsimyksiä, kyynelvetä, kurjuutta, hävityksiä, sekasortia. Sota on helvettiä pahempaa. Sillä sinne haudattakseen oletettua helvettiin tuomitaan uskonnon mukaan vaan syylliset, mutta sodan helvettiin työmieslää viattomat eli syyttömät ja syylliset korotetaan lunnain kukkuloille. Niin! Sitä on sota työväenluokalle. Mutta kapitalistiluokalle sota merkitsee kultaa, satumaisia rikkuuksia, joka humaltuneena suunnattomista voitoista, yhä enemmän vaatii. Kapitalistiluokka myös tietää mitä on sota. Kapitalismi korjaa sadon kuulassa ja kunniasa. Työväenluokka puutteessa ja orjuudessa.

Sota on kautta aikojen ollut ryöstöä ja tappelua rihostansallista ja ninoastaan harvojen eduksi. Ennen mainoin on työväenluokkaa houkutelut sotaan kunnialla ja rikkautella, jota jaettiin urhoillisimmille, s. o. onnistuneimmille murhaajille. Mutta nykyisessä maailmansodassa ovat urhot aina turvallisen välimatkan päässä rintamasta, josta arvavat määräyksissä joukoille tuossa arvoitavassa kuoleman laulussa. Sota on kapitalistiluokan sotaa työväenluokan kustannuksella. Altoa nämä työväenluokka hyötyy on se, opetus niinkö se saa vastaisen varalle. Mutta hinta minkä se joutuu maksamaan on kallis, niin hirveän kallis. Tätä kaikkea ajateltaessa tulee kysyä: Kuka kauan?

Riittäköön tämä lästä kamalasta todellisuudesta. Tulen muistaa, että on olemassa toisellabstakin sotaa. Sotaa, jota käydään ruuhankin aikana ja jota me voimme käydä onaksi hyödyksemme, koko maailman hyödyksi. Sotaa, jota me soimme niin kauan kunnes voittamme ja jota seuraa ikuisen rauha. Ja me varmasti voittamme, sillä meillä on aineamme totuus ja oikeus, voimamme yksimielisyys ja oppaanamme tieto.

Se on luokkasotaa. Meillä ei ole muuta vihollista kuin kapitalistinen ylitsekkuntajärjestelmä ja sen me löydämme omista maastamme tarvitsematta lähiedä sitä muualta hakemaan. Se on meitä vastassa kaikkialla. Se on sota, jota meidän kannattaa taistella. Sitä meillä ei ole menetettävää muuta kuin kabbomme, mutta voitettavanaamme koko maailma. Toisin sekoi vaatii urhoja, mutta emmekö paljon mieluummin urhoja oman asiansa eteen, koska meidän pakotettua niin suunnattomasti urhoillamme vihollisemme hyökkäsi. Kukaan toisellabstakin kienä puhuukaan ne kyynelvet, joita vuodatamme silloin toverileimme muistolle. Silloin me tunnemme olevamme omalla asiallamme.

Sitä työläiset kaikkialla rintama ja taisteluun, ei sorrea ja vääryyden puolesta mutta siitä vastaan! Eikä murhaan vaan tiedon aseilla.

E. MATTILA.

MITÄ ON SOTA?

Sota on kapitalistien, vallassa olevin vallanhuono, saada suuria etuja liikenne- ja tuotantokäytönsänsä. Sils sota ei ole muuta kuin kapitalis-

tisen mahtivallan keinoteltua työläisten hengellä ja verellä; saada itselleen enemmän valtaa kontrolleerata kauppa, liikennettä ynnä muita tuotantovälittä. Sils kilpailua kapitalistien tuotannon välillä, eri maitten kapitalistien välillä.

Ja meille työläisille se merkitsee yhä enemmän kurjuutta. Saamme elää nälkäkuoleman partaalla, sillä aikaa kun kapitalistinen ryöstövalta mitä raunmalla tavalla murhaa omaisiamme voitonhimon saalisiksi.

AINI LEHTO.

MITÄ ON SOTA?

Meitä työläisaittejä, tyttäriä ja yleensä kaikkia työläisandla on kehoitettu kirjoittamaan tähän omaan lehteeemme vastauksia ja mielipiteitämme kysymykseen: mitä on sota? Ajatelkaa, voimme me tehdä sitä? Me emme voi niin kuvata sotaa kuin se todella on. Saammehan lukea joka päivä nykyisin sodan kauhusta, sodan, jota Juuri meidän aikana käydään, aikana, jolloin on sivistys korkeimmallaan. Sillä nyt alkau ihmisten tiedossa olla melkein uskomattomalla tuntuva ilmeelliset keksinnöt, joten tämä maailma on ollut aikoina sanotaan pian valmis.

Mutta miten väärin käyttää nykyajan ihmiskunta tätä valmiista, kaulusta maailmaa, jonka kaupouden ja merkillisydet ovat työläisten käden luoneet. Kukaan monta liikkeimeä siinä on vuotanut työläisten otsalta: kuinka monti ihmishenki on menetetty keksinnöissä ja valkeissa tietoa ja taitoa kysyissä rakennuksissa. Koulut ja kirkot ovat opettaneet meitä ja meidän lapsiamme, sillä nyt on kehoitettu köyhimmällekkin saada opetusta. Mutta siinä on kohta, jota työläiset emme ole ottaneet huomioon. Olemme luottaneet hallitsevaan luokkaan, olemme antaneet lastemme sielut myrkyttää kouluissa kaikilla entisajan sotatarinoilla. Opettajat ovat kuvanneet urhoista, suurista armeijoista, kuinka ne ovat päättökönsä avulla voittaneet silloisen maailman osan. Olemme antaneet lapsiimme isuttua rotuviilan, karsia niiden mielestä kaikki säälin ja rakkauden tunteen toisia ihmisiä ja kansakuntia kohtaan. Kirkoissa on ruokailtu ruhtinaitten ja itsevaltiattien puolesta ja suojelemaan sotajoukkoja maalia ja merellä. Ja mitä nämä sotajoukot ovat? Juuri meidän työläisten lapsia ja samoin on toisissa maissa ja sivistys siellä on sama ja rukoukset samat. Nyt sitten sodan jumala tahtoo ne, jotka ovat hänen urheiksi valmistettu. On julistettu sota, urhoapäivä on alkanut jo, jota me työläiset, jotka ruokollamme hyvien hallituksien puolesta, emme voineet uskoa koskaan todella tulevan. Sillä nykyisäivänä Europa on kuin suuren suuri urhialtari, johon monti rikas panee paljon, mutta työväenluokka panee kaikki mitä hänellä on. Se urho terveen ja parhaassa nuoruustajassä ovat miehensä.

Työläisäidit ne ovat, jotka saavat enimmäin kärsiä, he saavat jäädä yksin huolehtimaan kaikista, silloin kuin miehensä viedään urheiksi, silloin hän myös urho pienillä lapsillaan ruuan suusta, sillä sota tuo tullessaan näin ja kaiken kurjuuden. Pienet lapset sitten joutuvat, kun äidit eivät lukea heistä yksin huolehtia, pois kouluista, he eivät saa edes sitäkkään opetusta, joka heidän osakseen on tullut. Tehtään kannottavat ovat avataan heille, he saavat mennä sinne hankkimaan leipää, sitä nukkaa ravintoa minkä heidän heikot runollansa voi ansaita. He saavat valmistua sotatarpeita, niitä, joilla riihätetään ja silvotaan toisten kansain lasten isä ja veljiä kuollaaksi. Sota vaatii urhinsa kaikkialla. Se hävittää kauniit maisemat, villjavat pellot käyttökkunnottomiksi, hanaat kaupungit, kaikki tietot ja taitot. Me emme voi kuvalla kaikkea sitä hävityksen jälkeä, jossa sotajoukot ovat kulkueneet, ihmisen, luononherra on menettänyt järkensä. Kaikki elämöllisyys on pähässyt valtaan. Mikään ei ole pyhää hänen edessänsä, Siveys on kadonnut, nuoret kauniit naiset joutuvat raakstunneiden sotatien raikataviksi. Ei edes vanhatkann ole tur-

vattu. Nämä rakkaut puoliset, veljet ja sulhot, jotka lähtevät rintamaan. Itkien eroavat he omaisistaan. Voi kuinka hyvä on hän silloin, vaan läneestä on sota tehnyt julmurin. Hän voi toisen kansan naisen raikata ja rääkätä. Onhan sotautisissa sellaisia kerrottu.

Milloin loppuu tämä? Sitteen vasta kun työväenluokka herää ja huomaa oman arvonsa ja voimansa, eikä purne itseensä eläintä alemmaksi hallitsevan luokan käskystä ja heidän edulliseen hyödyksi surmaamaan kaikkia omilla keksimillään murha aseilla, vaan että kaikki kansat ojentaisivat sovinnon käden toisilleen ja kaikki kansainväliset asiat ratkaisisiin rauhallista tietä. Tähän suuntaan jo kuletaan. Merkit jo osalta ovat näkyvissä. Äidit, työläisnaiset myös, kaikki mukana. Teille se kuuluu enemmän. Teidän ne ovat lapsia, teidän kärsimysten tuloksia, joita tuhansia murhattu joka päivä nykyisin. Herättäkö toimimaan, että tällainen murhaus loppuisi ainalseksi maan päältä.

AINA HUSA.

MITÄ ON SOTA?

Sota on uskonnon levittämistä.*)

*) Edelläoleva on nimetön, joten ei voida ottaa huomioon kilpailussa. Toim.

Kymmenvuotismuisto Suomen vaaleista

Kirj. Mari Haapala.

Vaalit, joita tässä aijon muistella pidettiin Suomessa vuonna 1907 maalisk. 15 ja 16 p. Että nämä vaalit painuivat niin elävästi mieleeni, joku siitä, että se vaalitoihu oli niin erilaisia kulu mitä ennen oli nähty. Väliin ennen näitä vaaleja saapui tieto Helsingistä, että Suomen naiset ovat voittaneet äänioikeuden. Naapurin tytär, joka oli juuri tullut New Yorkista, kohta tiedon saatuaan tuli niin iloiseksi, että riensä heittä läittämään Suomen lipun pitkän tangon päähän. Katsotin ulos ikkunasta ja tuon lipun näkeminen teki minunni niin juhallisen vaikutuksen. Tuo silvilvalkoisen Suomen lipu lehui niin herttaisesti ja voitokkaasti kevät-tuulussa.

Samassa tuli isä toisten miesten kanssa syömään. He nauroivat ivallisesti ja kysyivät, että "onko naapurin Hilda tullut hulluksi, vai mitä se 'launuttua'?"

Hilda kuuli sen ja sanol: "En ole hullu, vaan te Suomen kansa olette hulluja, kun ette anna arvon sellaisille asioille, jotka arvon ansaitsevat. Jospa nyt jokainen nainen ymmärtäisi tämän asian suuren merkityksen, niin kohottaisi joka yksi heistä Suomen lipun lehumaan, mutta he eivät vielä asian merkitystä käsitä."

Nämä vaalit olivat vielä senkin puolesta erilaiset entisistä, että melldäkin kylissäamme saatil ensimmäkkä kulla sosialismista puhuttavan. Meidän pitäjässä oli eräs seppä, joka tuusi naapurimme isännän, joka oli vähän vapaamielisempi multa ja tämä seppä pyysi, että jos hän antaisi talonsa puhelelusunta varten ja tiedottaisi siitä kyläläisille. Ja hän lupasi.

Kun tuli määrätty lita, niin sinne sitä riennettiin muitten mukana isäni ja meitä kolme sisarusta. Puhuja oli Jaune Hautala Vaasasta. Kun hän oli lopettanut puheensa, niin kysyivät, joko jotkut, jotka mahdollisesti ovat asiassa erimielisiä hänen kanssaan, tahtovat tehdä kysymyksiä, niin voidaan tässä avolmesti asiasta keskustella ja välttääkin.

Kuulijat olivat ensimmäiseen kyllä isäntä ja he sanoivat olevansa puhujan kanssa erimielisiä siinä, että puhuja sanol, että ei Suomen kansakouluissa taivitat tästäpuoleen opetusta uskonto, vaan on kannan pidettävä siitä varten eri kansakoulut ja opettajat sillä, jotka halovat uskontoa lapsilleensa opettaa. Sitä keskusteltiin puoleen ja toiseen.

Kun sitten tulimme kotiin oli äiti-puoleniemale sulaa kyneleihin. Tuskin hän sai sanotuksi:

"Voi väkkiparat, kun te olette tehneet suuren synnin. Koko ajan olen itkenyt ja rukoillut. Olen polvistunut kymmeniä kertoja kaikkivaltiaan edessä ja pyytänyt teidän syntejään anteeksi."

Minä joka olin aina paha nauramaan, olin vähällä pyrskättää naurua ja oikein teki kipeätä, kun oli niin väkenteä nauruni pidättäminen. Selkäsaunan pelosta sain sen kumminkin pidätetyksi.

Vanhemmillani oli aina raamattu taskussa. Seurakunnan pastorin piti käydä sitä hyvin usein selittämassä. Nyt hän tuli taas vähän ennen vaaleja sen puhelelusauden jälkeen. Kun vein pastorille kahvia oli hän epäpäätyvä kristillisellä aikoilla, jota ovat ottamassa selvää siitä ketä rovasti aikoo läneestä vaaleissa. Kuulin pastorin sanovan:

"Lapuan rovasti. William Malhiavaara."

"No, sitä mekin läneestämme. Sen kaute se taitaakin olla suurin tie talvaan lloihin." Intoilivat akat.

Se merkillinen vaalipäivä läheni. Nuo samat akat taas tulivat kotiin vaalipäivänä. Helle annettiin nyt "pokraittia." Siinä he taas intoilivat, että jos vaan rovasti Malmivaara tulee valituksi Suomen eduskuntaan, niin he varmasti pääsevät talvaaseen.

Kun olin hetken aikaa kuunnellut, niin sanoin sekaan:

"Jos minäkin pääsisin läneestämään niin tietäisin minä ketä minä läneestäin."

"Saus kiinni! Mitähän tässä kakarukin puhuvat aikuisten asioihin, jos tuommoiset kersatkin pääsis läneestäin, olisi pian koko maailma nurin" huusivat akat.

(Jatk.)

ALIN RAPIOTILA.

(Jatkoo seitsemäniltä sivulta)

van liikomärkänä sekä puolitaitain tukehtuneena. Isä lähetti vanhimman lapsista hakemaan apua naapurista.

Toinen naisista oli kerinnyt silläväälä tielensä. Lapset ryömiivät esiin piilostaan pöydän alta. Pelko oli ohii. Mies raalasi juopuneen vaimonsa vuoteelle ja alkoi valmistaa illallista.

Ja hetken kuluttua kuului peräkamarista raskas kuorsaus lasten syödessä illallista liikkeelta keittiön pöydältä.

Kenkiä

jotka tyydyttävät kaikkia.

Jos haluatte sopivia, kestäviä ja samalla aistikkaita KENKIÄ, tulkaa katsomaan meidän jalkinevarastoaamme. Me voimme tyydyttää teitä.

Bee Hive

ASTORIA, OREGON

WAUKEGANIN, ILL., S. S. O. VIERALLISET KOKOUKSET pidetään joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen kello 2 I.p.—Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 I.p. Kahvia kokouksen loputtua.

STOCKETTIN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSIKA pidetään joka torstai-iltä kello 7. Saapukaa kaikki.

HANNAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 I.p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.